

วิธีปฏิบัติและนัยหาในการตรวจสอบภายในของธนาคารพาณิชย์

นายปานะโมทย์ กมลธนาด

003553

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิตศึกษา

แผนกวิชาการบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2518

๑๖๕๐๐๑๖๕

COMMERCIAL BANK'S INTERNAL AUDITING PROCEDURES AND PROBLEMS

Mr. Pramote Kamolnoranart

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements

For the degree of Master of Accountancy

Department of Accountancy

Graduate School

Chulalongkorn University

บังคับวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้เป็นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

คณบดีบังคับวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ๑๖๙๑๗ ๑๗๖ ประธานกรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

อาจารย์คุณกุมการวิจัย อาจารย์ไพบูลย์ สุธรรม
อาจารย์สุทธิพันธุ์ จำรุณี

คุณย์วิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของบังคับวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ วิธีปฏิบัติและปัญหาในการตรวจสอบภายในของธนาคารพาณิชย์
ชื่อ นายปราโมทย์ กนลธรณ์
แผนกวิชา การบัญชี
ปีการศึกษา พ.ศ. 2518

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ เป็นการศึกษาถึงขั้นตอนทาง ๆ และปัญหาที่เกิดขึ้นจริงของงานตรวจสอบธนาคารพาณิชย์ โดยผู้ตรวจสอบภายใน การศึกษาดังกล่าวผู้เขียนได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสืออุทกษาและสารสารท่าง ๆ ตลอดจนสอบถามเพื่อขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในทั้งคุณวุฒิของธนาคารพาณิชย์ ระดับหัวหน้าหน่วยขึ้นไป。

จากหัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเห็นได้ว่าผู้เขียนมุ่งหมายจะให้เป็นคู่มือการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของธนาคารพาณิชย์ที่ประดิษฐ์ในขอบเขตอันสมควร ฉะนั้นผู้เขียนจึงได้แสดงทัศนะและประสบการณ์ของตน เองในรูปข้อเสนอแนะกำกับไว้ด้วย。

ในฐานะที่ผู้เขียนเป็นนักศึกษาที่มีเวลาจำกัดในการอ่านที่จะเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ให้สมบูรณ์และเชื่อถือได้เท่าที่จะอยู่ในวิธีที่ทำได้ เพื่อว่าจะได้เป็นประโยชน์สำหรับการศึกษาศักดิ์สิทธิ์ของเพื่อนนักศึกษา การปฏิบัติตามของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในและในบางกรณีอาจเป็นประโยชน์ของการตัดสินใจของฝ่ายบริหารของธนาคารพาณิชย์ด้วย แม้กระนั้นบุคคลดังกล่าวเหล่านี้ไม่จำเป็นจะต้องเห็นพ้องความกับแนวทางปฏิบัติและขอเสนอแนะของผู้เขียนทุกรูปแบบ。

Thesis Title : Commercial Bank's Internal Auditing Procedures and
Problems

Name : Pramote Kamolnoranart

Department : Accountancy

Academic Year : 1975

Abstract

This thesis, which represents a study on the steps normally taken and the problems actually encountered by internal auditors of commercial banks, has been compiled from various well-known textbooks, bulletins and journals. However, it has, ~~as it were~~, been retouched by valuable advice and suggestions of several local authorities on the subject.

As its title implies, this work is intended to be a reasonably efficient manual of commercial bank's internal auditing. Accordingly, the writer has appended his own views and experiences in the form of suggestions and recommendations.

Although, as he was saying above, it has all along been his aim and object to make this study as complete and trustworthy as possible, so that it may be of some use to other students and internal auditors and, in some cases, to those in managerial positions, he by no means expects that it will invariably be approved of by them all.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ส่งไว้ด้วยไปรษณีย์ เนื่องจากคำแนะนำและความช่วยเหลืออุปการคุย
จาก ศาสตราจารย์พญายา ลนิวงศ์ ณ อยุธยา ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิจัล วีระปรีบ
อาจารย์ไพบูลย์ สุสุวรรณ และอาจารย์สุทธิพันธุ์ จารุณี ซึ่งผู้เขียนขอขอบพระคุณเป็น
อย่างสูงไว้ ณ ที่นี่.

นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบคุณหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบของธนาคารพาณิชย์ทุกท่าน ที่
ได้กรุณาให้คำแนะนำและชี้แจงถึงปัญหาในการตรวจสอบของธนาคารพาณิชย์ และห้องสมุดของ
ธนาคารกรุงเทพ จำกัด ที่กรุณาให้เม้นท์สืบทอดเพื่อใช้ในการค้นคว้าและเรียนเรียนวิทยานิพนธ์
ในครั้งนี้.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๑
กิจกรรมประจำ	๘
รายการตารางประกอบ	๙
รายการภาพประกอบ	๙
บทที่	
1 บทนำ	๑
ความสำคัญของเรื่อง	๑
วัตถุประสงค์ของภารกิจฯ	๔
ขอบเขตของการศึกษา	๕
วิธีการศึกษาและการหาหลักฐานประกอบ	๕
การเสนอเรื่อง	๖
คุณภาพที่จำเป็นและมาตรฐานการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ	๖
การควบคุมภายในในการตรวจสอบภายใน	๙
กฎหมายที่เกี่ยวกับการประกอบการธนาคารพาณิชย์	๑๒
2 การตรวจสอบความทั่วไป	๒๑
การตรวจสอบเงินสดคงเหลือในมือ	๒๑
- วิธีปฏิบัติในการตรวจสอบ	๒๑
การตรวจสอบตราสารการเงิน	๒๔
- วิธีปฏิบัติในการตรวจสอบ	๒๕
การตรวจสอบบัญชีเงินฝากจากลูกค้า	๒๖
- วิธีปฏิบัติในการตรวจสอบ	๒๗

การตรวจปัญชีเงินฝากระหว่างธนาคาร	34
- วิธีปฏิบัติในการตรวจสอบ	34
การตรวจสอบบริการให้เช่าที่นิรภัย	36
- วิธีปฏิบัติในการตรวจสอบ	36
✓ปัญหาและข้อจำกัดในการตรวจสอบ	38
3 การตรวจสอบความลับเครื่อง	45
การจำแนกประเภทของลับเครื่อง	45
การตรวจสอบการอำนาจลับเครื่อง	50
- วิธีปฏิบัติในการตรวจสอบ	50
- การจัดซื้อน้ำมันเครื่อง	63
✓ปัญหาและข้อจำกัดในการตรวจสอบ	65
4 การตรวจสอบความทางประเทศ	70
ธุรกิจความทางประเทศของธนาคารพาณิชย์	70
ความหมายของคำว่าเป็นภาษาเทคนิคทั่วไป	70
ปัญชาที่ใช้บันทึกรายการเกี่ยวกับธุรกิจความทางประเทศ	76
การตรวจสอบความลับความเข้า	81
- วิธีปฏิบัติในการตรวจสอบ	81
การตรวจสอบความลับความเข้าออก	89
- วิธีปฏิบัติในการตรวจสอบ	89
การตรวจสอบความการโอนเงินและการขายหรือรับซื้อเม็ดจำพวกเงินทางประเทศ	93
- วิธีปฏิบัติในการตรวจสอบ	93
✓ปัญหาและข้อจำกัดจากการตรวจสอบ	94
5 การตรวจสอบความหลักทรัพย์คงทุน ลินทรัพย์ประจำ รายได้และรายจ่ายของธนาคาร	98

การตรวจสอบค้านหลักทรัพย์คงทัน	98
- วิธีปฏิบัติในการตรวจสอบ	98
การตรวจสอบค้านสินทรัพย์ประจำกองธนาคาร	99
- วิธีปฏิบัติในการตรวจสอบ	100
การตรวจสอบค้านรายได้	108
- วิธีปฏิบัติในการตรวจสอบ	114
การตรวจสอบค้านรายจ่าย	116
- วิธีปฏิบัติในการตรวจสอบ	124
มัญหาและข้อจำกัดในการตรวจสอบ	127
6 สรุปและขอเสนอแนะ	130
การตรวจสอบภายในกองธนาคารพาณิชย์	130
การปฏิบัติงานตรวจสอบ	131
มัญหาและข้อจำกัดที่เกิดขึ้นจากการตรวจสอบ	137
ขอเสนอแนะ	143
บรรณานุกรม	154
ภาคผนวก	157
ประวัติย่อเขียน	165

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการภาพประกอบ

ภาพที่

หน้า

1 ผังแสดงการจัดรูปองค์การ แบบที่ผู้ทรงสืบราชบัลลังก์ในสามารถปฏิบัติงาน
เป็นเอกเทศ	145
2 ผังแสดงการจัดรูปองค์การ แบบที่ผู้ทรงสืบราชบัลลังก์ในสามารถทรงราชสันดอน
การบริหารงานได้	146

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 ตารางเปรียบเทียบแสดงแนวโน้มการเติบโตของภาวะการเงิน	3
2 ตารางการวิเคราะห์เพื่อจำแนกตรวจสอบ	151

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย